

UPITNIK O ZAŠTITI OKOLIŠA I UTJECAJU NA DRUŠTVO

Ispunjava osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje ili opunomoćena od osoba ovlaštenih za zastupanje korisnika izvoznog kredita/osiguranja izvoza

Osnovni podaci (molimo koristite tiskana slova)

Naziv podnositelja zahtjeva (obrt/trgovačko društvo):
Adresa (ulica i broj, poštanski broj i mjesto):
Telefon:
E-mail:
Glavna djelatnost poduzeća / korisnika (opis djelatnosti):
Ime, prezime i potpis osobe po zakonu ovlaštene za zastupanje ili opunomoćene od osoba ovlaštenih za zastupanje, koja je ispunila upitnik: Datum ispunjavanja upitnika:

Pod **materijalnom i kaznenom odgovornošću**, u svoje ime i u ime i za račun _____ (naziv poduzeća/korisnika) potvrđujem da sam kao osoba po zakonu ovlaštena za zastupanje ili opunomoćena od osoba ovlaštenih za zastupanje od strane _____ (navesti ime i prezime ovlaštene osobe) svjesna da će se u slučaju davanja lažne izjave primijeniti za to propisane kazne i sankcije te prihvaćam sve posljedice koje zbog navedenog mogu nastupiti za _____ (navesti naziv poduzeća/korisnika). Osobno ću Vas u roku od 15 radnih dana obavijestiti ako dođe do promjena vezanih za prije navedene podatke.

Upute za popunjavanje ovog upitnika

Upitnik treba popuniti odgovorna osoba korisnika izvoznog kredita/osiguranja izvoza, te ga predati Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (HBOR) na ocjenu, zajedno s ostalom traženom dokumentacijom. Upitnik treba biti potpisan od strane odgovorne osobe koja je ovlaštena za zastupanje društva. Molimo, gdje god je to moguće, odgovorite na sva pitanja u potpunosti.

Upitnik je podijeljen u sljedeće glavne odjeljke:

Odjeljak 1: Profil zahtjeva za kreditiranje / osiguranje izvoza

Odjeljak 2: Lokacija zahvata

Odjeljak 3: Stanje okoliša/dozvole

Odjeljak 4: Utjecaj Projekta na društvo

Za sve eventualne nejasnoće te pomoć u popunjavanju ovog upitnika molimo obratite se Direkciji tehničkih analiza i zaštite okoliša HBOR-a, tel. 01/4591 592; 01/4597 844; 01/4591 593; 098 480 056 ili 099 4597 844.

Ovaj Upitnik o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo izrađen je sukladno OECD Preporukama o zaštiti okoliša i utjecaju na društvo kojih se u poslovanju trebaju pridržavati izvozno-kreditne agencije i izvozne banke prilikom razmatranja zahtjeva za kreditiranje i osiguranje izvoza od strane države.

U svrhu provedbe postupaka provjere i klasifikacije rizika predloženog Projekta na okoliš, korisnik kreditiranja / osiguranja izvoza treba prethodno ispuniti Upitnik.

Temeljem podataka koje će u Upitniku navesti korisnik izvoznog kredita / osiguranja izvoza, u HBOR-u će se ocijeniti rizik Projekta na okoliš i društvo te ovisno o mogućem pozitivnom ili negativnom utjecaju na okoliš i društvo, Projekt će biti klasificiran u jednu od tri kategorije rizika: **A**, **B** ili **C**.

Ovisno o utvrđenoj kategoriji rizika, HBOR zadržava pravo naknadno od korisnika izvoznog kredita / osiguranja izvoza zatražiti i dodatne podatke, kako bi se pobliže identificirali eventualni okolišni i društveni učinci.

Definicije

Projekt - odnosi se na ulaganje na utvrđenu lokaciju za koju se traži izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga, a lokacija može biti područje izgradnje nekog novog komercijalnog, industrijskog ili infrastrukturnog objekta ili lokacija postojećeg objekta kod kojeg dolazi do značajne promjene u kapacitetu proizvodnje ili funkcije.

Objekt - odnosi se na predmet ulaganja koji je vezan za kreditni/izvozni posao.

Povezani objekti - su oni objekti koji nisu sastavni dio Projekta, ali se ne bi izgradili ili proširili da Projekt ne postoji i o čijem postojanju ovisi održivost Projekta; takvi objekti mogu se financirati, biti u vlasništvu, njima se može upravljati i voditi od strane kupca i/ili investitora Projekta ili neovisno o Projektu.

Postojeće operacije - odnose se na zahtjeve izvoznika za kreditiranjem i osiguranjem izvoza od strane države za izvoz kapitalnih dobara i/ili usluga na određenu lokaciju na kojoj se nalazi objekt koji nije predmet značajnih promjena kapaciteta proizvodnje ili svoje funkcije.

Područje utjecaja - je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš.

Osjetljiva područja (eng. Sensitive areas) - uključuje Nacionalne parkove, Parkove prirode i druga zaštićena područja¹, definirana nacionalnim ili međunarodnim pravom, kao i druge osjetljive lokacije od međunarodne ili nacionalne ili regionalne važnosti, kao što su močvare, šume velike bioraznolikosti, područja arheološkog ili kulturnog značaja i područja od važnosti za autohtono stanovništvo i ranjive skupine.

Utjecaji na društvo (eng. Social impacts) su utjecaji koje Projekt ima na lokalnu zajednicu direktno zahvaćenu Projektom i na ljude koji sudjeluju u izgradnji odnosno njegovoj provedbi, a obuhvaćaju i štetne učinke Projekta na ljudska prava. Uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- a) uvjete rada,
- b) zdravlje lokalne zajednice,
- c) zaštitu i sigurnost,
- d) stjecanje zemljišta i prisilno raseljavanje,
- e) autohtono stanovništvo,

¹ More, morska obala i otoci, vode, zračni prostor, rudno blago i druga prirodna bogatstva, ali i zemljište, šume, biljni i životinjski svijet, drugi dijelovi prirode, nekretnine i stvari od osobitog kulturnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja

f) kulturnu baštinu i

g) utjecaj na ljudska prava, uključujući prisilan rad, rad djece, te po život ugrožavajuće profesionalne zdravstvene i sigurnosne uvjete.

Utjecaji na okoliš (eng. Environmental impacts) su utjecaji na okoliš kao rezultat aktivnosti Postojećih operacija ili rekonstrukcije/izgradnje i djelovanja Projekta. Ovi utjecaji uključuju, ali se ne ograničavaju na:

- a) stvaranje značajne emisije u zrak, vode i tlo, uključivo i emisije stakleničkih plinova,
- b) stvaranje značajne količine neopasnog i/ili opasnog otpada i otpadnih voda,
- c) stvaranje buke, vibracija i svjetlosnog zagađenja,
- d) značajnu upotrebu prirodnih resursa i
- e) utjecaj na ugrožene vrste.

1. Profil zahtjeva za kreditiranje / osiguranje izvoza

1.1. Naziv, opis i ciljevi Projekta:

1.2. Koja je namjena izvoznog kredita / osiguranja izvoza (molimo navedite sve robe i usluge koje će se financirati):

1.3. U kojem se području glavne klasifikacije djelatnosti* i podklasifikacije djelatnosti* nalazi predloženi Projekt? Molimo zaokružite glavnu klasifikaciju djelatnosti (Glavni razred), a upišite podklasifikaciju djelatnosti (Podrazred djelatnosti):

U nastavku se navode samo glavne klasifikacije djelatnosti (Glavni razredi) *

PODRUČJE GLAVNE KLASIFIKACIJA DJELATNOSTI

- A** POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO
- B** RUDARSTVO I VAĐENJE
- C** PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA
- D** OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA
- E** OPSKRBA VODOM, UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA
- F** GRAĐEVINARSTVO
- G** TRGOVINA NA VELIKO I MALO, POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA
- H** PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE
- I** DJELATNOST PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
- J** INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE
- K** FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA
- L** POSLOVANJE NEKRETNINAMA
- M** STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI
- N** ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI
- O** JAVNA UPRAVA I OBRANA, OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE
- P** OBRAZOVANJE
- Q** DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI
- R** UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA
- S** OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI
- T** DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVCA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE
- U** DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA

* prema:

- NACE statistical classification of economic activities in the European Community ili
- UN Statistical Commission (UNSTAT)

1.4. Označite nalazi li se predloženi Projekt na listi iz PRILOGA 1² ili se ne može svrstati pod niti jednu kategoriju iz liste iz PRILOGA 1?

Molimo označite odgovarajuće:

- Projekt **se nalazi na listi** u Prilogu 1 pod br.: upisati broj s liste
- Projekt **nije** na listi u Prilogu 1

1.5. Predviđa li se Projektom modernizacija postojećeg objekta ili gradnja novog objekta? Navedite relevantne kapacitete sadašnjeg i očekivane kapacitete objekta po završetku Projekta:

1.6. Očekivani datum početka i završetka Projekta:

---

² Primjeri klasifikacije projekata u kategoriji A (Annex I - OECD Common Approaches)

2. Lokacija – profil i povijest

2.1. Molimo navedite lokaciju Projekta (državu, mjesto, adresu, broj katastarske čestice i katastarsku općinu ili dr. primjenjivo kao npr. GPS koordinate):

2.2. Molimo navedite obuhvat (površinu) Projekta*:

*ako je primjenjivo za predloženi Projekt

2.3. Molimo navedite radi li se o ulaganju na zemljištu koje nije bilo prije korišteno³ ili na zemljištu koje je prethodno korišteno⁴? Ako je kombinacija, molimo navedite površinu (obuhvat) zemljišta koje prethodno nije bilo korišteno⁵:

2.4. Molimo navedite prirodu lokacije Projekta*:

*industrijsko područje, poljoprivredno područje, stambeno područje, mješovito područje, rekreacijsko područje, obalno područje ili dr. po prostorno planskoj dokumentaciji

2.5. Je li na lokaciji Projekta u povijesti bilo industrijskih incidenata*? Ako je bilo incidenata, molimo opišite:

*npr. smrtnih slučajeva zaposlenih uzrokovanih pomanjkanjem zaštite na radu, požara, izlivanja/curenja goriva i/ili opasnih sirovina/proizvoda, neplaniranih emisija ili sl.

---

³ tkz. „greenfield“ Projekt

⁴ tkz. „brownfield“ Projekt

⁵ površina „greenfield“ dijela Projekta

2.6. Planira li se Projekt na Osjetljivom području⁶ ili se Osjetljivo područje nalazi na području utjecaja⁷ planiranog Projekta?

3. Utjecaj Projekta na društvo

3.1. Imate li saznanja može li Projekt imati utjecaja na ranjive skupine ljudi*?

* ocjena hoće li Projekt, ako se realizira, utjecati na najugroženije skupine društva, pojavu siromaštva, socijalne isključenosti, nejednakosti u društvu, ravnopravnost spolova i sl.

3.2. Imate li saznanja je li u Projektu korišten ili je s Projektom povezana bilo koja od niže navedenih aktivnosti/stavki? Ako je odgovor DA, upišite koja i obrazložite:

- dječji rad
- prisilan rad ili trgovanje ljudima
- rad u opasnom i za zdravlje nesigurnom radnom okruženju
- diskriminacija
- bilo koji oblik povrede ljudskih prava osim gore navedenih

3.3. Tko je vlasnik zemljišta/parcele na kojem se Projekt provodi?

3.4. Imate li saznanja hoće li realizacija Projekta imati za posljedicu prisilno iseljavanje domicilnog stanovništva?

⁶ Vidjeti Definicije na str.3

⁷ Područje utjecaja /eng. Project's area of influence je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš

3.5. Imate li saznanja hoće li realizacija Projekta dovesti u nepovoljniji položaj etničke skupine prisutne tradicionalno na toj lokaciji?
3.6. Imate li saznanja je li područje lokacije Projekta poznato po sukobima (oružanom, etničkom i sl.)?
3.7. Imate li saznanja koristi li posjed još netko osim vlasnika tj. ostvaruje li još netko (osim vlasnika)* prihod/e od iskorištavanja zemlje/zemljišta/parcele? Ako DA, molimo opišite kakvo je stanje: *(Najam, zakup, ugovor, koncesija, zaštićeni najmoprimac, nelegalni korisnici zemljišta i sl.)
3.8. Imate li saznanja za bilo kakve pritužbe javnosti na trenutne ili planirane aktivnosti Projekta? Ako DA, molimo detaljnije opišite:

4. Stanje okoliša/dozvole

4.1. Je li za potrebe realizacije Projekta dostupna Studija utjecaja na okoliš ⁸ ?
4.2. Je li za potrebe Projekta proveden postupak ⁹ i/ili izrađena odgovarajuća dokumentacija o utjecaju na okoliš/društvo ¹⁰ i je li doneseno odgovarajuće odobrenje o prihvatljivosti zahvata u okoliš od strane ovlaštenih tijela države na čijem teritoriju se planira Projekt?

⁸ eng. Environmental Impact Assessment

⁹ Sukladno nacionalnom zakonodavstvu zemlje Projekta

¹⁰ eng. Has the Environmental and Social Impact Assessment (ESIA) of the export or of the project which includes the export been conducted?

4.3. Jesu li za realizaciju Projekta osigurane sve potrebne dozvole i suglasnosti od strane ovlaštenih tijela države na čijem teritoriju se planira Projekt?

PRILOG 1

Primjeri klasifikacije projekata u kategoriji A

Klasifikaciju svakog novog Projekta i značajnijih izmjena Postojećih operacija (zajedno dalje: projekt) potrebno je provesti u skladu s potencijalnim Utjecajima na okoliš i Utjecajima na društvo promatranog projekta. U nastavku su navedeni primjeri projekata koji se mogu klasificirati u kategoriju A.

1. Rafinerije sirove nafte (ne uključujući postrojenja koja proizvode samo maziva od sirove nafte) i postrojenja za rasplinjavanje i ukapljivanje 500 ili više tona ugljena ili bituminoznih škrljevaca¹¹ dnevno.
2. Termoelektrane i druga postrojenja na izgaranje (uključujući kogeneraciju¹²) s toplotnom snagom od najmanje 300 megavata (što odgovara bruto električnoj snazi od 140 MWe za parne i jednociklične plinske turbine) i nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili stavljanje izvan pogona takvih elektrana ili reaktora (osim istraživačkih postrojenja za proizvodnju i preradu fisilnih i plodnih materijala¹³, čija maksimalna snaga nije veća od 1 kilovata kontinuiranog toplinskog opterećenja).
3. Postrojenja za proizvodnju ili obogaćivanje nuklearnih goriva, preradu, skladištenje ili završno odlaganje ozračenog nuklearnog goriva ili za skladištenje, odlaganje ili preradu radioaktivnog otpada.
4. Integrirani radovi za početno topljenje lijevanog željeza i čelika, npr. postrojenja za proizvodnju primarnog čelika putem visoke peći ili izravnom redukcijom; postrojenja za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina metalurškim, kemijskim ili elektrolitičkim procesima.
5. Postrojenja za vađenje azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbestno-cementne proizvode, s godišnjom proizvodnjom više od 20.000 tona gotovog proizvoda; za tarni materijal, s godišnjom proizvodnjom više od 50 tona gotovog proizvoda; i za drugu upotrebu azbesta, više od 200 tona godišnje.
6. Postrojenja za proizvodnju i/ili uporabu kemikalija (uključujući, ali ne ograničavajući se na petrokemikalije, gnojiva, pesticide i herbicide, zdravstvene proizvode, deterdžente, boje, ljepila, agrokemikalije, lijekove, eksplozive i dr.) u industrijskim razmjerima koristeći fizikalne, kemijske i/ili biokemijske postupke i za široku distribuciju takvih kemikalija putem cjevovoda/terminala i povezanih objekata.
7. Izgradnja zračnih luka s osnovnom duljinom piste od 2.100 metara ili više.
8. Izgradnja autocesta i brzih cesta.

---

¹¹ *Bituminozni škrljevci* su stijene s određenim postotkom bitumena, iz kojih se grijanjem dobivaju gorivi destilati. (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

¹² *Kogeneracija* je postupak istovremene proizvodnje električne i korisne toplinske energije u jedinstvenom procesu. Kogeneracija koristi otpadnu toplinu koja nastaje uobičajenom proizvodnjom električne energije u termoenergetskim postrojenjima. (izvor: HROTE – Hrvatski operator tržišta energije)

¹³ *Fisilni materijal* je materijal čije atomske jezgre mogu ući u spontanu ili nuklearnu fisiju, a *plodni materijal* je materijal koji se gađanjem neutronima može pretvoriti u fisijski materijal. (izvor: Struna – Hrvatsko strukovno nazivlje)

9. Izgradnja nove ceste ili repositioniranje i/ili proširenje postojeće ceste, ako bi takva nova cesta ili repositionirana i/ili proširena dionica ceste bila u kontinuitetu duga 10 kilometara ili više.
10. Izgradnja željezničkih pruga izvan urbanih područja i željezničkih pruga na duge relacije.
11. Morske luke, unutarnji plovni putovi i luke za promet unutarnjim plovnim putovima koji dopuštaju prolazak plovila težih od 1.350 tona; trgovačke luke, molovi za utovar i istovar spojeni na kopnene i vanjske luke (ne uključujući trajektne luke) koji mogu primiti plovila teža od 1.350 tona.
12. Postrojenja za preradu i za spaljivanje, kemijsku obradu ili odlagalište rizičnog, otrovnog ili opasnog otpada.
13. Velike brane (brane visoke 15 ili više metara od temelja, kao i brane između 5 i 15 metara koje imaju spremnik obujma veći od 3 milijuna kubnih metara) i drugi objekti namijenjeni zadržavanju ili trajnom skladištenju vode.
14. Crpljenje podzemne vode ili umjetno dopunjavanje podzemne vode u slučajevima gdje godišnja količina vode koja se crpi ili dopunjava iznosi 10 milijuna kubnih metara ili više.
15. Industrijska postrojenja za proizvodnju celuloze, papira i kartona od drveta ili sličnih vlaknastih materijala.
16. Zahvati koji uključuju masivne ekstrakcije (vađenja) podzemnim ili površinskim kopanjem, rudarenjem ili pomorskim ili riječnim aktivnostima radi pribavljanja plemenitih metala, osnovnih metala, energetskih i industrijskih minerala ili građevinskih materijala. Mogu uključivati i obradu izvađenog materijala.
17. Greenfield¹⁴ tvornice cementa kod kojih projekt uključuje greenfield kamenolom.
18. Značajne aktivnosti vezane za razvoj nafte, plina ili ukapljenog prirodnog plina, koje mogu uključivati:
  - istraživanje (seizmičko i bušenje);
  - razvoj poljoprivrednog polja i aktivnosti proizvodnje;
  - transport, uključujući cjevovode/terminale, crpne stanice, stanice za čišćenje cjevovoda, kompresorske stanice i povezane objekte ili
  - postrojenja za ukapljivanje plina.
19. Postrojenja za skladištenje naftnih, petrokemijskih ili kemijskih proizvoda kapaciteta od 200.000 tona ili više.
20. Značajnija sječa drvene mase.
21. Komunalna postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta koji premašuje 150.000 ekvivalentnih stanovnika.
22. Postrojenja za preradu i odlaganje komunalnog čvrstog otpada.
23. Razvoj masovnog turizma i velikih trgovačkih centara.

---

¹⁴ *Greenfield objekti* su objekti izgrađeni na novoj lokaciji, za razliku od *brownfield objekata* koji podrazumijevaju izgradnju na postojećoj lokaciji, odnosno izmjene, nadogradnju ili modernizaciju postojećeg objekta.

24. Izgradnja nadzemnih dalekovoda duljine najmanje 15 kilometara i napona od najmanje 110 kV.
25. Melioracija tla¹⁵ velikih razmjera.
26. Aktivnosti velikih razmjera u primarnoj poljoprivredi/šumarstvu, koje uključuju intenzivnu uporabu i/ili oduzimanje tj. transformaciju prirodnih staništa.
27. Postrojenja za štavljenje¹⁶ kože kojima je izlazni kapacitet više od 12 tona gotovih proizvoda dnevno.
28. Postrojenja za intenzivni uzgoj peradi ili svinja s više od:
  - 85.000 mjesta za brojlersku (uzgojenu) perad i 60.000 mjesta za kokoši,
  - 3.000 mjesta za uzgojene svinje (preko 30 kg) ili
  - 900 mjesta za krmače.
29. Projekti koji će se izvoditi na Osjetljivim područjima ili će vjerojatno imati osjetni utjecaj na takva područja, čak i ako nisu navedeni među primjerima unutar ovog Priloga.
30. Projekti koji mogu rezultirati značajnim nepovoljnim Utjecajima na društvo za lokalne zajednice ili druge strane na koje projekt utječe, uključujući strane uključene u izgradnju i/ili rad projekta.
31. Projekti koji uključuju otkup zemljišta i prisilno preseljenje značajnog broja ljudi.

---

¹⁵ *Melioracija tla* je osposobljavanje neplodna tla za biljnu proizvodnju poboljšavanjem njegovih svojstava (npr. odvodnja suvišne vode, natapanje tla, krčenje šuma i šikara, vađenje panjeva, zemljani radovi radi stvaranja pogodne konfiguracije tla, okretanje mase tla, izmjena pedoloških horizonata, dubinsko rahljenje, miniranje eksplozivom, gnojidba itd.). (izvor: Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020.)

¹⁶ Štavljenje je postupak prerade i konzerviranja sirovog životinjskog krzna ili kože. (izvor: Proleksis enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2012.)